

HØJESTERETS DOM

afsagt torsdag den 30. august 2018

Sag 253/2017

(2. afdeling)

Tryg Forsikring A/S

(advokat Christina Neugebauer)

mod

3F Fagligt Fælles Forbund som mandatar for A

(advokat Henrik Juel Halberg)

I tidligere instans er afsagt dom af Vestre Landsrets 11. afdeling den 11. december 2017.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Lene Pagter Kristensen, Poul Dahl Jensen, Henrik Waaben, Kurt Rasmussen og Lars Apostoli.

Påstande

Appellanten, Tryg Forsikring A/S, har påstået frifindelse.

Indstævnte, 3F Fagligt Fælles Forbund som mandatar for A, har påstået stadfæstelse.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagen angår, hvordan differenceerstatning vedrørende erhvervsevnetab skal beregnes, når der foreligger egen skyld. Spørgsmålet er nærmere, om de ydelser for erhvervsevnetab, som skadelidte har fået efter arbejdsskadesikringsloven, skal fratrækkes i erhvervsevnetabserstatningen i henhold til erstatningsansvarsloven *før* eller *efter* nedsættelsen af erstatningen på grund af egen skyld.

Det er Tryg Forsikring A/S' synspunkt, at nedsættelsen på grund af egen skyld skal foretages i selve kravet i henhold til erstatningsansvarsloven, forinden der heri foretages fradrag for ydelser i henhold til arbejdsskadesikringsloven, således at A samlet set ikke opnår en højere erstatning end den, som han ville være berettiget til alene efter erstatningsansvarslovens regler.

Det er heroverfor 3F Fagligt Fælles Forbunds synspunkt, at ydelserne efter arbejdsskadesikringsloven skal fratrækkes, før der foretages nedsættelse af erstatningen som følge af egen skyld.

Efter arbejdsskadesikringslovens § 77, 1. pkt., kan ydelser i henhold til loven ikke danne grundlag for regreskrav mod en skadevolder, der har pådraget sig erstatningspligt over for den tilskadekomne. Dette fremgår også af erstatningsansvarslovens § 17. Efter arbejdsskadesikringslovens § 77, 2. pkt., nedsættes den tilskadekomnes krav mod den erstatningsansvarlige, i det omfang der er betalt eller er pligt til at betale ydelser til den pågældende efter arbejdsskadesikringsloven.

Bestemmelserne i arbejdsskadesikringslovens § 77, 1. og 2. pkt., (tidligere § 55) fik i det væsentlige deres nuværende affattelse ved § 30 i lov nr. 228 af 23. maj 1984 om erstatningsansvar (erstatningsansvarsloven). Ved § 30 ændredes § 55 i dagældende lov om arbejdsskade-forsikring fra 1978. Forud for lovændringen havde arbejdsskade-forsikringsselskabet haft en begrænset adgang til regres over for skadevolder, og i de tilfælde, hvor forsikringsselskabet var udelukket fra at gøre regres mod skadevolder, skulle skadelidtes krav mod skadevolder nedsættes i det omfang, selskabet havde betalt eller skulle betale skadelidte erstatning efter arbejdsskade-forsikringsloven, jf. dagældende § 55, stk. 2. Ved lovændringen i 1984 blev arbejdsskade-forsikringsselskabets adgang til at gøre regres mod skadevolder helt ophævet.

Erstatningsansvarsloven bygger bl.a. på betænkning nr. 679/1973 om erstatning for tab ved personskade og tab af forsørger afgivet af et udvalg nedsat af Justitsministeriet. I betænkningens udkast til lov om erstatning for tab ved personskade og tab af forsørger stillede udvalget i § 3, stk. 3, forslag om, at udbetaling af sociale ydelser, såsom ydelser fra lovpligtig ulykkesforsikring, ikke kan danne grundlag for regreskrav mod den erstatningsansvarlige, jf. betænkningen side 39.

I betænkningen side 32-33 har udvalget behandlet beregningsmåden i de tilfælde, hvor erstatningen både skal nedsættes som følge af egen skyld hos skadelidte og som følge af ydelser fra tredjemand, f.eks. sociale ydelser. Det fremgår heraf, at udvalget med henblik på tilfælde, hvor den institution, der har udbetalt den sociale ydelse til skadelidte, ikke har regres mod skadevolder, gik ind for, at nedsættelsen på grund af egen skyld kun får virkning for den del af tabet, som ikke er dækket af den sociale ydelse (i betænkningen benævnt "løsning 2"). Princippet er, at erstatningen først nedsættes under hensyn til ydelsen fra tredjemand. Den herved fremkomne "resterstatning" nedsættes derefter som følge af egen skyld. Udvalget anfører, at denne beregningsmåde medfører, at den sociale ydelse ved erstatningsberegningen så at sige "fordeles" mellem skadevolder og skadelidte, idet skadelidte som følge af den sociale ydelse ganske vist får en større del af sit tab dækket, men dog ikke fuld dækning. Det ville efter udvalgets opfattelse være en naturlig følge af afskaffelse af regres for sociale ydelser, at man går over til alene at følge "løsning 2".

Den løsning, som udvalget gik ind for, svarede til den beregningsmåde, som Højesteret anvendte i UfR 1973.550, hvor skadelidtes erstatningskrav mod skadevolder for tabt arbejdsfortjeneste blev reduceret med udbetalte dagpenge, inden der skete nedsættelse på grund af egen skyld.

Udvalget afviste samtidig en løsning ("løsning 1"), hvorefter nedsættelsen som følge af egen skyld foretages i det samlede erstatningsbeløb, forinden der sker fradrag for den sociale ydelse. Afvisningen af denne løsning var begrundet med, at den sociale ydelse ved denne beregningsmåde alene kommer skadevolder til gode, og udvalget fandt, at det stiller skadelidte urimeligt ringe. Udvalget oplyste, at denne ordning praktiseres i tilfælde, hvor den, der udbetaler den sociale ydelse, har regres mod skadevolderen. Som det vigtigste eksempel herpå nævnte udvalget ydelser fra den lovpligtige ulykkesforsikring. Ulykkesforsikringsloven blev i 1978 afløst af loven om arbejdsskadeforsikring.

Da arbejdsskadeforsikringsselskabets adgang til regres mod skadevolder blev ophævet med erstatningsansvarslovens vedtagelse i 1984, jf. lovens § 17 og § 30 med ændring af den dagældende § 55 i loven om arbejdsskadeforsikring, må det anses for forudsat, at det var den beregningsmåde, som udvalget havde anbefalet, og som Højesteret havde anvendt i UfR

1973.550, der skulle anvendes. Der kan herved henvises til bemærkningerne til § 30, jf. § 17, i forslaget til lov om erstatningsansvar (Folketingstidende 1983-84, 2. samling, tillæg A, lovforslag nr. L 7, sp. 126 og 103 f.), hvor der bl.a. er henvist til udvalgets betænkning fra 1973 side 28-32, side 39 (lovudkastets § 3, stk. 3) og side 43 (bemærkningerne til § 3, stk. 3), uden at der er taget afstand fra den beregningsmåde, som udvalget var gået ind for, hvis udvalgets forslag om afskaffelse af regres mod skadevolder for sociale ydelser blev gennemført, hvilket som nævnt skete med erstatningsansvarslovens § 17 og ændringen af dagældende arbejdsskade-forsikringslovs § 55.

Der er ikke efter 1984 gennemført lovændringer, der kan føre til, at der skal anvendes en anden beregningsmåde i disse tilfælde, hvor der i skadelidtes erstatningskrav efter erstatningsansvarsloven mod skadevolder både skal foretages fradrag for ydelser efter arbejdsskadesikringsloven og ske nedsættelse på grund af egen skyld. Det bemærkes herved, at arbejdsskadesikringslovens § 29, stk. 2, der blev indsat i loven i 1992 (som § 40, stk. 2), ikke regulerer den måde, som ansvarsforsikringsselskabets regreskrav mod arbejdsskade-forsikringsselskabet skal opgøres på, og at opgørelsen som anført af landsretten må foretages på en sådan måde, at skadelidtes retsstilling er upåvirket af, om tabet først dækkes af ansvarsforsikringsselskabet eller af arbejdsskade-forsikringsselskabet.

På den anførte baggrund tiltræder Højesteret, at de ydelser på 58.208 kr., som A har modtaget efter arbejdsskadesikringsloven, skal fratrækkes i det fulde erstatningskrav på 745.168 kr. efter erstatningsansvarslovens § 5, inden der sker nedsættelse på grund af egen skyld. Dette svarer til 3F's opgørelsesmåde.

Denne opgørelsesmåde er som anført af landsretten i øvrigt også bedst stemmende med arbejdsskadesikringslovens særlige ordning for egen skyld, hvorefter ydelser efter arbejdsskadesikringsloven som hovedregel ikke nedsættes som følge af egen skyld, jf. lovens § 14.

Højesteret stadfæster herefter dommen.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

I sagsomkostninger for Højesteret skal Tryg Forsikring A/S betale 30.000 kr. til 3F Faglig Fælles Forbund som mandatar for A.

De idømte beløb skal betales inden 14 dage efter denne højesteretsdoms afsigelse. Sagsomkostningsbeløbene forrentes efter rentelovens § 8 a.